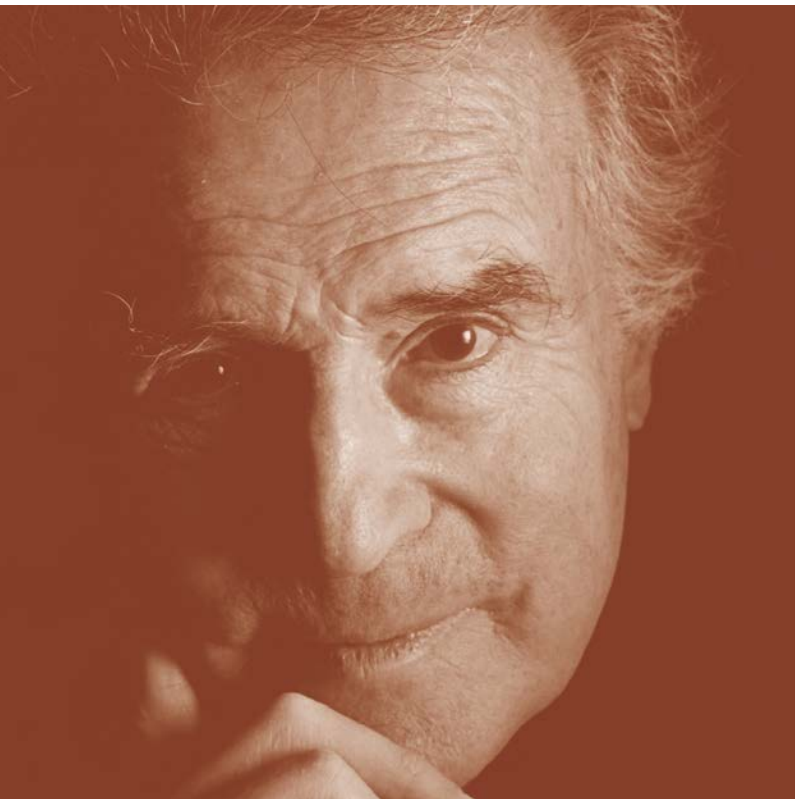

HEINEMAN 100

2024 06 22

Alla inlägg som 2019–2020 publicerades på www.heineman100.se finns här samlade i ett dokument. Då publiceringen skedde i bloggform hamnade de senaste inläggen först, och vi har valt att behålla denna »baklängesordning«.

6 SEPTEMBER 2020

TRIST AVSLUT

Pressklipp ur SLA.

Efter lång väntan blev det dessvärre avslag på de bägge medborgarförslagen om Heineman-minnesplats respektive -arkiv. Men en plakett och en remiss är alltid något, vi lär fortsätta följa ärendena!

13 MARS 2020

INSTÄLLT!

Foto Jesper Jenemark.

Föredraget den 14 mars är inställt pga smittorisen. Arrangören återkommer med nytt datum längre fram.

<https://www.vastsverige.com/kulturkvarteret-pedagogien-hjo/evenemang/forelasning—heinemann/?fbclid=IwAR0uyHKxCyqqzG12a-fLsQVs4z6bTpaRdZa131CRfBrGIVLmTKff2VQzY8>

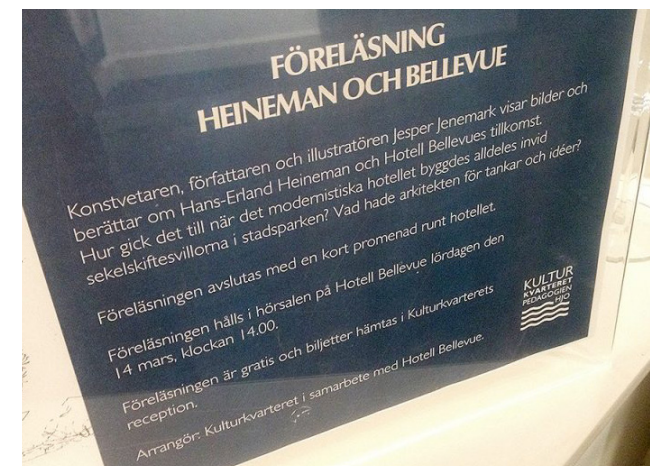
25 FEBRUARI 2020

HEINEMAN I HJO

Foto Nicolas Krizan (även nästa sida).

Det blev en välbesökt och mycket givande vernissage i Kulturkvarteret Pedagogien.

Utställningen visas till och med 9 april.

De vill bevara utställningen

Konstföreningen vill säkra material efter Hans-Erland Heineman

SKÖVDE Skövde allmänna konstförening vill att utställningen om Hans-Erland Heineman ska bevaras, och lämnar in två medborgarförslag.

– Det skulle vara fint om materialet kunde bevaras lite säkrare, säger ordförande Nicolas Krizan.

I samband med att Hans-Erland Heineman skulle blivit 100 år 2019, producerade Skövde allmänna konstförening – utställningen Heineman – arkitekten, konstnären, skribenten. Den premiärvissades på Konstmuseet i Skövde Kulturhus under våren och har sedan dess även visats i Centrumhuset i Göteborg och ska under våren 2020 visas i Hjo.

Vad som sen ska hända med utställningen är inte

klart, men konstföreningen har för avsikt att lämna in två medborgarförslag om hur materialet och minnet efter Heineman ska bevaras för eftervärlden.

– Ja, det stämmer. Förslagen är formulerade och har utsatt två personer som lämnar in förslagen. Enligt reglerna måste medborgarförslag komma från privatpersoner skrivna i Skövde kommun, säger Nicolas Krizan, som är Skövde allmänna konstförenings ordförande.

”Historiskt arv”

Det ena förslaget handlar om att inrätta ett Heineman-arkiv.

– Det är ett historiskt arv som riskeras att förloras, inte för att någon vill det, utan för att det sprids ut på olika ställen och slits. En del ritningar kanske har vikts lite för många gånger.

I samband med att Hans-Erland Heineman skulle blivit 100 år 2019, producerade Skövde allmänna konstförening utställningen Heineman – arkitekten, konstnären, skribenten. Nu vill föreningen att den ska bevaras för eftervärlden.

Foto: NICOLAS KRIZAN

– I förslaget beskriver vi hur utställningen och jubileumsprojektet gjorts och påtalar behovet av ett arkiv, när det finns så mycket material som måste bevaras.

Har ni några förslag på lämpliga platser?

– Ja, kanske. Vi har fått höra att Stads museet kan vara intresserade av att samverka i det här. Men det måste naturligtvis ske i samverkan med de som idag har materialet, betonas Nicolas Krizan.

Det andra förslaget rör

en minnesplats över Heineman.

– Vi har inte konkretiserat det mer än att det borde vara i Kulturhuset. Det är många som kommer och frågar om honom, och då finns det i nuläget ingen särskild plats att hänvisa besökare till.

– Men vi har inte gått in på några detaljer om vad minnesplatsen ska bestå av. Man kan tänka sig ett konstverk, en minnesplakett eller en läshörna, till exempel.

Renässansmänniska

Utställningen presenterar Hans-Erland Heineman och hans verksamhet som konstnär, arkitekt och skribent. Den består av original och avfotografierade texter och ritningar, bilder, samt även inlämnade konstverk.

– Hans-Erland var en folkhemmets renässansmänniska som jobbade

våldigt brett. Han hade åsikter om allt inom samhällsbyggnad och mycket intressanta tankar.

– Vissa bilder på utställningen är akvarellerade teckningar med skrivna texter till, gärna någon finurlig, filosofisk sentens om till exempel varför ett torg är viktigt. Vad ska man säga om en sådan bild. Är det konst, arkitektur eller skrivelser? Det är ju allt på en gång.

Idén till att lämna in medborgarförslaget fick man från en extern privatperson.

– Vi hoppas det finns ett intresse hos kommunen och att vi kan komma igång med processarbetet redan i år. Det vore idealiskt att börja medan utställningen är aktuell, säger Nicolas Krizan.

Janne Andersson
031 47111
janne.andersson@sla.se

25 FEBRUARI 2020

MEDIALA MEDBORGARFÖRSLAG

Två styrelsemedlemmar i Skövde Allmänna Konstförening har skickat in medborgarförslag till kommunen, dels om inrättandet av ett Heineman-arkiv och dels om en minnesplats. Både Skövde Nyheter och Skaraborgs Allehanda rapporterade om dessa initiativ.

SLA | Lördag 15 februari 2020

SKÖVDE. Medborgarförslag om minnesplats och arkiv

Hans-Erland Heineman var arkitekten bakom kulturhuset och förslagsställaren menar att det passar bra med en minnesplats där.

FOTO: ANNA WARNER/ARKIV

Föreslår plats för Heineman

Skapa en minnesplats i kulturhuset och inrätta ett arkiv. Två medborgarförslag som gäller arkitekten Hans-Erland Heineman har kommit in till Skövde kommun.

De båda medborgarförslagen lyfter fram Skövdearkitekten Hans-Erland Heinemans verk och livsgärning. Förslagen tar sitt avstamp i förra årets minnesår.

Stort intresse

2019 skulle Heineman ha fyllt 100 år och det uppmärksammades i form av en utställning i konstmuseet och stadsbiblioteket.

Utställningen skapades av Skövde allmänna konstförening, och man tog även fram en minnesskrift.

Förslagsställaren poängterar det stora intresset för utställningen och i spåren av det har nu de båda förslagen skickats in till kommunfullmäktige.

Svårt att hitta

Det ena gäller en permanent minnesplats i kulturhuset, som ju ritades av Heineman, och förslagsställaren skriver att huset stod Heineman ideologiskt och formmässigt nära.

Det andra förslaget gäller inrättande av ett Heinema-

narkiv. I förslaget står det: "Under arbetet med minnesutställningen har det på olika sätt framkommit att efterlämnat material varit svårt att lokalisera."

Förslagsställaren anser, med tanke på Heinemans stora betydelse för Skövde, att ett arkiv som dokumenterar, bevarar och tillgängliggör hans liv och gärning bör inrättas.

Det står vidare i förslaget att konstföreningen har varit i kontakt med stadsmuseet som ställer sig positiva till att husera arkivet.

Anna Warner
anna.warner@sla.se

22 DECEMBER, 2019

HEINEMAN I SKARA

Till vänster: Skövde kulturhus, Heinemans magnum opus.

På Västergötlands museum i Skara onsdagen den 29 januari kl 18.30 håller arkitekten Claes Waxberg en föreläsning om Hans-Erland Heineman. Läs mer här:

<http://vastergotlandsmuseum.se/aktiviteter/hans-erland-heineman-arkitekt-konstnar-forfattare-och-skrivent/>

4 DECEMBER, 2019

HEINEMAN I GÖTENE

Under perioden 11 november – 6 december visas delar av utställningen om Hans-Erland Heineman i ännu ett av hans mest anslående och karaktäristiska byggnadsverk, nämligen Centrumhuset i Götene. Vid vernissagen bjöds på personliga minnen från husets tillblivelse och första tid, samt poesiuppläsning av ett urval Heineman-dikter. Mer information här:

<https://www.nlt.se/2019/11/19/heineman-utställning-i-centrumhuset/>

14 MAJ, 2019

SKYND!

En liten titt på första utställningsrummet. Foto Nicolas Krizan.

Vi är redan inne på sista veckan – missa inte att besöka utställningen!

2 MAJ, 2019

GÅ OCH SE!

Insändarsidan i Skaraborgs Allehanda domineras idag den 2 maj av Freddie Johanssons hyllande uppmaning till alla och envar att besöka utställningen. Vi är givetvis eniga!

8 APRIL, 2019

KORT ISITT-RAPPORT

Nedan: Claes Waxberg och Mark Isitt.

Nedan till vänster: Publiktbild från det allmänna föredraget.

Torsdagen den 4 april arrangerades två aktiviteter i Kulturhuset med kulturkritikern och journalisten Mark Isitt, en av våra kunnigaste röster i arkitekturfrågor. Klockan 15.00 hölls först ett givande panelsamtal för mestadels fackfolk mellan Claes Waxberg och Mark Isitt under rubriken »Vart tog arkitekten vägen?«. Ett sjuttioital intresserade i publiken lyssnade och ställde frågor. Kl 18.00 var det så dags för ett underhållande föredrag för allmänheten. Mark har rest runt till Skaraborg 15 kommuner och bjöd på både ris och ros åt byggnader, städer och platser. Ca 65 personer avnjöt tillställningen.

8 APRIL, 2019

SUCCÉ!

Ovan till vänster: »Knôkatjockt« i Konstmuseet.

Nedan till vänster: Invigningstalare Gert Wingårdh signerade utställningen.

Nedan: Kerstin Lorentz, Nicolas Krizan, Jan Gustafson och Leif Spetz flankerar Gert Wingårdh.

Vilken invigning! Drygt 230 personer kom till Skövde kulturhus för att se utställningen och lyssna på invigningstalet av arkitekten Gert Wingårdh som bodde sina första elva år i Skövde – bland annat i en villa ritad av Heineman! En timme senare samlades publiken i Frejasalen för att höra Gert berätta om sitt arkitektkontors imponerande gärning. De har bland annat vunnit Kasper Salin-priset hela fem gånger!

Iljon till
iteter

ritids
anken

g till sommarlovsaktivi-
ollkarl trollat, det har
eport har ordnat
i turné.

FOTO: SLA ARKIV/MONTAGE

gor sedan före jul. Vi
inte bevilja alla an-
ar fullt ut förra året,
vi stryka helt. Akti-
måste vara öppna
nålgruppen.

med det statliga
enligt Socialsty-
d annat att främja
, motverka seg-
skapa nya kon-
llan barn från
bakgrunder.

en

Mark Isitt föreläser på
Biograf Odeon.

FOTO: JOHAN KNOBE

Föreläsningar med Mark Isitt

SKÖVDE. I samband med utställningen om Skövdearkitekten Hans-Erland Heineman i Konstmuseet föreläser nu arkitekturkritikern Mark Isitt under rubriken "Vart tog arkitekten vägen?". Under torsdagen finns det två tillfällen att lyssna till honom på Biograf Odeon.

Den första föreläsningen hålls under torsdagseftermiddagen och den andra hålls under kvällen.

I den första samtalar han med Skövdes tidigare stadsarkitekt Claes Waxberg om arkitektens roll i stadsplaneringen, samt om Hans-Erland Heinemans betydelse för arkitekturen då och nu.

I den senare ger Mark sin syn på arkitekturen i Skaraborgs kommuner, vilket han granskade i en programserie för P4 Skaraborg för några år sedan.

Utställningen, liksom föreläsningarna, arrangeras av Skövde Allmänna Konstförening.

SKARABORG. Sa

Investe har get

Skaraborgs Invest s
ningar på bolag i Skar
borg har bidragit till
hundra nya arbetstil
len.

Ett av Skaraborgs Invest
är att skapa nya arbetsti
len i Skaraborg.

Sen starten för fem å
dan har portföljen växt
bidragit till 129 nya arb
tillfällen i de bolag som
skaraborg Invest har invest
i.

Nya arbetstillfällen

- Alla vi delägare brinn
för Skaraborgs utveckli
och att skapa fler hållba
tillväxtbolag. Därför är o
glädjande att Skaraborg i
vest med lokalt riskkapi
kan vara en aktiv katalysat
för att skapa nya innovati
arbetstillfällen i Skarabo
säger Carl Henrik Ohlsson
verkställande direktör f
Skaraborg Invest i ett pres
meddelande.

Elva bolag

I dag består portföljen a
delägande i elva bolag inor
game-tech, fin-tech, greer
tech och andra digitala brar

8 APRIL, 2019

ÄNNU MER ALLEHANDA!

Även föreläsningdagen med Mark Isitt noterades föredömligt nog i lokalpressen

4 APRIL, 2019 MARK ISITT FÖRELÄSER

Foto Johan Knobe.

För några år sedan gjorde arkitekturkritikern och skribenten Mark Isitt en resa i Skaraborgs samtliga 15 kommuner för att ge sin professionella syn på platser och byggnader. I en mycket uppskattad programserie i P4 Skaraborg redovisade han sin syn samt utdelade ris och ros. I samband med Heinemanprojektet känns det passande att åter få höra Mark Isitts tankar om Skaraborg och, inte minst, om hans syn på Hans-Erland Heineman och dennes verk.

Kl 15.00 samtalar han med Claes Waxberg.

Kl 18.00 berättar han om Skaraborgs arkitektur.

Plats: Odeon, Skövde kulturhus

28 MARS, 2019 BORG OM PROJEKTET

Den eminenta kulturskribenten Bo Borg skriver på sin blogg långt och initierat om föreningens Heinemanprojekt:

<https://boborg.se/2019/03/25/heineman100-skovde-konstmuseum/?fbclid=IwAR0LEHQCLehRKG6XVJyFwRFHJAdZ0jNtHTOWHyCazacWDXPt-lA9zzQamGig>

27 MARS, 2019 MER MEDIA

Också Nya Lidköpings-Tidningen NLT skriver om utställningen.

SKÖVDE. Stort intresse från allmänheten

ARKITEKT Utställningen om Hans-Erland Heineman invigdes av Gert Wingårdh.
FOTO: TOBIAS LARSSON FRANZÉN

Många kom till invigningen.

Utställningen visas fram till 18 maj.

Utställningen invigdes

Utställningen om Hans-Erland Heineman invigdes under lördagen. Arkitekten Gert Wingårdh talade.

När utställningen om arkitekten, konstnären och skribenten Hans-Erland Heineman skulle invigas visade det sig att intresset från all-

mänheten var stort. De stolar som ställts fram i Konstmuseet räckte inte ens till hälften av alla de personer som hade kommit. Många fick därför nöja sig med att stå upp.

Den som officiellt invigde utställningen var Gert Wingårdh, själv arkitekt och uppvuxen i Skövde.

Han berättade om svensk arkitektur ur ett historiskt perspektiv, samt om Hans-Erland som i år skulle ha fyllt 100 år.

Efter sin examen på Kungliga Tekniska Högskolan flyttade Hans-Erland till USA för att praktisera. Där träffade han arkitekten Frank Lloyd Wright. Mötet inspirerade

tydligt Heineman, vilket skulle visa sig när han år 1957 fick i uppdrag att rita ett hus åt familjen Wingårdh. Gert var då bara barnet.

Ville bygga i bäcken
- En av Frank Lloyd Wrights mest kända byggnader är Fallingwater. Och jag minns hur Hans-Erland ville bygga

huset ute i bäcken, men det gick inte min pappa med på. Utställningen visas ju i en av byggnaderna som Heineman ritade - Kulturhuset. Om det sa Wingårdh.

Det här huset är ett stort stycke arkitektur. Det finns väldigt mycket att uppleva per centimeteryta.

Efteråt kunde besökarna

ta en närmare titt på utställning, samt lyssna när Gert höll ytterligare ett föredrag i Prejassalen i Vallhall. Bakom utställningen står Skövde Allmänna Konstförening och den visas fram till 18 maj.

Tobias Larsson Franzén

26 MARS, 2019 YTTERLIGARE ALLEHANDA!

Lokaltidningen SLA rapporterade rejält även från den lyckade vernissagedagen. Vilket förstås är en helt korrekt nyhetsvärdering enligt vår ringa mening.

SKÖVDE. Utställningen invigdes av arkitekt

FULLSATT. Det var stor uppslutning när arkitekten Gert Wingårdh invigde utställningen om Hans-Erland Heineman i Konstmuseet under lördagen. Han berättade om Hans-Erland och beskrev Kulturhuset, som ju Heineman ritat som: "Ett stort stycke arkitektur". 56
FOTO: TOBIAS LARSSON FRANZÉN

25 MARS, 2019 VERNISSAGESUCCÉ

Puh! Efter att ha pustat ut ordentligt kan vi nu konstatera att lördagens vernissage i Skövde kulturhus blev intensiv, stundtals omtumlande och synnerligen lyckad, med oväntat stor publik tillströmning samt en Gert Wingårdh i högform. Stort tack till alla som deltog!

22 MARS, 2019 ALLEHANDA!

Projektet ges både halva framsidan och en helsida inuti när lokaltidningen SLA uppmärksammar satsningen.

22 MARS, 2019
SLUTLIGA FÖRBEREDELSE

Foto Nicolas Krizan.

Projektgruppen har – i ett allt intensivare tempo – planerat, diskuterat, kreerat, jagat information, skrivit, fotograferat, scannat, layoutat, byggt och fixat i flera månader. Nu faller slutligen de allra sista bitarna på plats inför lördagens vernissage!

8 MARS, 2019
HANS-ERLAND HEINEMAN 100 ÅR

Foto Hans Doverholm, Tobias Andersson.

Utställning
Skövde kulturhus
23 mars–18 maj

HEINEMAN 100
ARKITEKTEN • KONSTNÄREN • SKRIBENTEN

I år skulle Hans-Erland Heineman, denne folkhemmets renässans-människa, ha fyllt 100. Han är mest känd som skapare av Skövde Kulturhus – det första i Sverige, invigt redan 1964. Han ritade också hotell, vårdanläggningar, kyrkor, centrumhus, bostadsområden, privata villor, köpcentrum och mycket annat – samt hundratals skolor och äldreboenden över hela landet!

Heineman var produktiv, mångkunnig och egensinnig med en humanistisk världssyn. Vid sidan av arkitektrollen verkade han även som konstnär samt var en flitig skribent och författare. Han skrev både skön- och facklitteratur, en stor mängd understreckare i Svenska Dagbladet, till och med poesi – här ett exempel ur diktsamlingen »Skövde – centrum i universum« från 1994:

Templet

*Jag hade läst mycket
om monumentet
i lärda böcker
och var genom talrika bilder
väl förtrogen med alla dess
aspekter.*

*Jag kände historien bakom
verket
och dess roll i tiden
jag hade läst vad skalder
diktat
och sett vad konstnärer
målat.*

*Men när jag närmade mig
ruinens
slitna vittrade kolonner
då erfor jag för första gången
den döda/levande
stenen
som en kroppslig närhet.*

23 mars är det vernissage för en utställning om Hans-Erland Heinemans verk och person i Skövde kulturhus.

Den invigs klockan 13.00 av en annan välkänd arkitekt och skövdeson – Gert Wingårdh.

Klockan 14.00 berättar Wingårdh sedan om sin egen arkitektgärning.